

Sutru pagastā top kokaudzētava

Audzēs lapu koku stādus

Zane Praņevska ir jauna, uzņēmīga, enerģiska meitene no Preiļu rajona Vanagiem. Uz vec-tēva zemes (30 ha) Sutru pagasta Kažos kopā ar draugu Māri Bondaru iecerējusi izveidot kokaudzētavu, kas būtu lielākā Latgalē. Šobrīd 6 hektāru platībā jau ierikota meža koku stādu audzētava «Kaži». Turpmāk paredzēts izmantot visu jau esošo zemi un to piepirkt klāt vai nomāt.

Kāpēc esat iecerējuši veidot kokaudzētavu?

– Skuju koku stādus vēl ir kas audzē, taču lapu koku ir gandrīz deficīts. Izrādās, ka cilvēkiem tikpat nepieciešami arī ātraudzīgi lapu koku stādi, tāpēc visvairāk audzēsīm bērzus un selekcionētās (bez trupes) apses. Domāju, ka ne tikai privātie zemes īpašnieki, bet arī citi pie mums iepirks stādus, jo Latvijas zeme piemērota arī lapu koku audzēšanai. Šobrīd straujos tempos veidojas jaunas zemnieku saimniecības, atpūtas bāzes, ciemati... Visiem uzreiz gribas redzēt pie jaunceltnēm daudz zaļuma, tāpēc mums padomā audzēt arī lielus koku stādus, lai tos varētu dabūt, kuri grib ātrāku rezultātu. Kamēr

izaugs mazs kociņš, nāksies ilgi gaidīt, stādi tūlīt veidos skaistu zaļo rotu jebkurā vietā.

Mīlākā nodarbe – floristika

Zane ir diplomēta dārzniece – pabeigusi Aizkraukles arrodvidusskolu, bet Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības augstskolā studējusi psiholoģiju. Studiju laikā Rīgā sešus gadus strādāja par floristi. Preču apgrozījums liels, darbs bija sarežģīts. Tāpēc, strādājot Rīgā, izieta pamatīga floristikas praktiskā darba skola. Zane atzīst, ka citur visu to diezin vai būtu varējusi iemācīties. Viņas zināšanas un darba iemaņas novērtētas ar visaugstāko profesionālo kategoriju – piešķirts floristikas amata meistares nosaukums.

– Kopš mazām dienām man bija tuva floristika, – stāsta Zane. – Patika noņemties ar ziediem un kārtot tos līdz bezgalībai... Tagad floristiku mācu kursos bezdarbniekiem Nodarbinātības valsts aģentūras Preiļu un Līvānu filiālē. Kāpēc slēpt savas zināšanas! Gribu, lai arī citi iemācās skaisti kārtot ziedus. Mūsdienās šī prasme ir ļoti nepieciešama.

Domāju, ka darbi veiksies, jo mums izveidojusies teicama ko-

Uzņēmēja Zane Praņevska (no labās) ar pašas izaudzētajām lilijām

manda. Es pārzinu dārzkopību un floristiku, mans biznesa partneris Māris Bondars ir speciālists meža lietās. Apvienojot abu prasmi un zināšanas, šogad esam nodibinājuši firmu SIA «Land».

Jūs pati biznesā neesat iesācēja?

– Ar ziedu, puķu, košumkrūmu, augļu koku stādu tirgošanu sāku nodarboties pirms pieciem gadiem. Man ir firma SIA «Zane un M», kurai pieder ziedu salons «Puķu zirnis» Līvānos (Rīgas ielā 116) un ziedu, floristikas preču veikals

Koknesē. Ēku un zemi Līvānos irēju. Vieta laba, zemes daudz, tāpēc blakus veikalam esam izbūvējuši apjomīgu siltumnīcu, ierīkojuši nelielu dārzu, kur audzējam puķes un daudz ko citu komercvaidzībā.

(Turpinājums 17. lpp.)

Sutru pagastā top kokaudzētava

(Sākums 6. lpp.)

Kāpēc jūsu ziedu salons saucās «Puķu zirnis», nevis roze, astere vai liliņa?

– Puķu zirņi – mani mīļākie ziedi. To ziedēšanas laiks pavisam īss, taču nokrāsas un smarža vienkāši apburoši.

Šobrīd esat divu firmu īpašniece...

– Tas domāts vairāk investīciju piesaistei, jo izveidot lielu kokaudzētavu nebūs viegli, nāksies rakstīt projektus. Firmām būs atšķirīgs darbības lauks – SIA «Land» nodarbosies ar stādu audzēšanu, SIA «Zane un M» (kā līdz šim) – ar realizāciju.

Kā radās doma veidot kokaudzētavu?

– Ziedu salonam Livānos un veikalam Koknesē stādus pievedām no Kalsnavas kokaudzētavas, Jēkabpils dārzniecības «Seda». Ceļa izdevumi sadārdzināja preci. Tas nebija izdevīgi ne mums pašiem, ne pircējiem. Doma sākt audzēt lapu koku un puķu stādus pašu vajadzībām un iziet uz rūpniecisko ražošanu radās pavisam nejauši – pārrunājot biznesa lietas ar kokaudzētavas darbiniekiem. Viņi iedrošināja: kāpēc mēs paši to nevarētu sākt darīt? Apsvēruši visus «par» un «pret», nolēmām pamēģināt, jo šajā apvidū nepieciešama kokaudzētava.

Kādi būs darbības virzieni?

– Kā jau teicu, līdzās ātraudzīgiem lapu kokiem – bērziem un selekcionētajām apsēm, stādiem, ziemcietēm – noteikti audzēsīm viengadīgo un balkona puķu stādus. Šobrīd uz saimniecības lauka pushektāra platībā jau aug Ziemassvētku sudrabegļītes. Stādīņus ievedām no Vācijas. Par noietu pārņēmes sadarbības firma, kas no mums Ziemassvētku eglītes pirkis grieztā veidā vai podiņu variantā un pārdos Eiropas valstīs. Šopavasār sēti, siltumnīcā zaļo 200 tūkst. bērzu stādu. Tā darīts, lai ātrāka būtu aprīte. Tālāk tos izstādīsim laukā. Orientējamies uz 1 miljonu bērzu stādu gadā. Patlaban audzējam arī plašu dekoratīvo koku un krūmu stādu sortimentu, lilijas, rozes utt.

Ko vēl iecerēts izdarīt?

– Vieta ir ļoti skaista, tāpēc tālākas nākotnes sapnis – uzcelt biroja ēku un kokaudzētavai līdzās izveidot tūrisma vietu. Zemes viena daļa tiks sadalīta nelielos lauciņos, kur interesenti varēs aplūkot, kas izaug no mūsu tirgotajiem stādiem. Tas būs darīts ar nolūku reklamēt savu preci un pie reizes radīt sakoptu vidi, iepriecināt kokaudzētavas apmeklētājus ar skaistu ziedu un košumkrūmu dārzu.

Saimniecībā vajadzēs daudz darba roku?

– Kokaudzētavā tehnika nepieciešama augsnes sagatavošanai sejai. Viss pārējais vairāk roku darbs. Plānojam iegādāties visu šo tehniku. Viengadīgo un balkona puķu audzēšanai celsim apsildāmo siltumnīcu. Jau nākamajā pavasarī kokaudzētavā domājam nodarbināt apmēram 15 sezonas strādniekus, noligt darbā speciālistus, kas vadīs ražotni. ▣

Vieta ja lafopales Arīal - 2006.
Nr. 32, 48. aug.